

«ТАСДИК МЕКУНАМ»

Ректори ДМТ,

профессор Хушваҳтзода Қ.Х.

«26» 01 2023 с.

ХУЛОСАИ

Шурои олимони факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

доир ба диссертатсияи Нодирхонов Гулназар Гулбозхонович диссертатсияи Нодирхонов Гулназар Гулбозхонович дар мавзуи «Ташаккули ҷомеаи иттилоотӣ дар Тоҷикистон ва таъмини амнияти он дар шароити таҳаввулоти глобалии ҷаҳони муосир (таҳлили иҷтимоӣ-фалсафӣ)» ҷиҳати дарёftи дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.11- фалсафаи иҷтимоӣ. Диссертатсияи Нодирхонов Г.Г. дар кафедраи таърихи фалсафа фалсафаи иҷтимоии факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон иҷро шуда, дар ҷаласаи васеи ҳамин қафедра (23 ноябрь соли 2022, протоколи №4) муҳокима гардида, ҷиҳати гузаштан аз даври дуюми экспертизаи муассиса ба Шурои олимони факултет пешниҳод карда шудааст. Шурои олимони факултети фалсафа санаи 21-уми декабри соли 2022 протоколи №6- диссертатсияро ҷиҳати баррасӣ ва муайян намудани муқарризони холис барои ташхис ва баҳогузорӣ қабул намудааст. Тибқи қарори мазкур муқарризони холис дар ҳайати н.и.с., дотсент, мудири кафедраи равандҳои сиёсӣ дар Тоҷикистони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Сафарализода Ҳ.Қ. ва номзади илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи илмҳои ҷомеашиносии Донишгоҳи техникии Тоҷикистон ба номи академик М. Осимӣ Тураев Ф.Р. муайян шудаанд.

Мавзуи рисолаи диссертатсияи Нодирхонов Г.Г. дар ҷаласаи Шурои олимони факултети фалсафа аз 1-уми майи соли 2019 протоколи №9-тасдик гардидааст. Роҳбари илмии диссертант доктори илмҳои фалсафа, дотсенти кафедраи таърихи фалсафа ва фалсафаи иҷтимоии факултети фалсафаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Муминов Аҳмад Исматовиҷ мебошад.

Шурои олимони факултети фалсафа аз рӯйи муҳокимаи диссертатсияи Нодирхонов Гулназар Гулбозхонович дар мавзуи «Ташаккули ҷомеаи иттилоотӣ дар Тоҷикистон ва таъмини амнияти он дар шароити таҳаввулоти глобалии ҷаҳони муосир (таҳлили иҷтимоӣ-

фалсафӣ)» ва бо назардошти тақризҳои мусбати муқарризони холис хулосаи зеринро қабул кард:

Диссертатсияи Нодирхонов Г.Г. кори илмии анҷомёфта буда, дорои арзиш ва аҳамияти назариявию амалӣ ва навғонии илмӣ мебошад. Он мустақилона ичро гардида, фарогири натиҷаҳои арзишманди илмӣ мебошад. Муаллиф тавонистааст ба таври кофӣ муҳимијати мавзуро мушаххасан ва асоснок исбот намояд. Аз ҷумла, диссертант қайд менамояд, ки «соҳтори амнияти иттилоотӣ барои ҷомеаи иттилоотӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун ҷузъи амнияти умумии ҷомеа муҳим аст, аммо ҳусусияти хоси рушди системаи амнияти иттилоотии қишвари мо ба он асос меёбад, ки он дар ҳоли таҳаввулот аст. Як қатор қонуну санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон то андозае унсурҳои асосии сиёсати давлатии иттилоотро мустаҳкам намуданд, вале ин муҳимијати таҳқиқоти иҷтимоӣ-фалсафии амнияти иттилоотиро кам намекунад, зоро воридшавӣ ба ҷомеаи иттилоотии ҷаҳонӣ, таъмини амнияти иттилоотӣ ва раванду таҳаввулоти ҳамешаҳӣ ва пайдарҳамии иттилоотӣ таҳлилу баррасии илмии ҳамарӯза ва ҳастанопазирро тақозо менамояд». Андешаи зикргардида аз он далолат менамояд, ки диссертант муҳимијати мавзуи мавриди таҳқиқи ҳудро барои ҷомеаи муосир бо далелҳои мультамади илмӣ асоснок намудааст.

Қисмати дараҷаи омӯзиш ва сатҳи таҳқиқи мавзӯй низ, тавассути методологияи дурусти илмӣ таҳия гардида, муаллиф тавонистааст, дар асоси сарчашмаҳои мультамади илмӣ онро коркард намояд. Муваффақияти диссертант дар бахши мазкур он аст, ки сарчашмаҳо ва осори таҳқиқотиро вобаста ба муҳимијаташон гурӯҳбандӣ намуда, таҳқиқталаб будани мавзуи ҳудро исбот кардааст. Ҳамзамон, робитаи мавзуи мавриди таҳқиқ бо нақша ва барномаҳои илмӣ муайян гардида, мувофиқати пурраи он бо ихтинос собит карда шудааст.

Максад ва вазифаҳои дар диссертатсия муайяншуда ба таври мушаххас баён гардида, бо объет ва предмети таҳқиқ алоқамандии бевосита доранд. Ҳамин мувофиқат боис гардидааст, ки масъалаҳои асосии гузошташуда дар диссертатсия коркард шуда, навғониҳои илман асоснок ва натиҷаҳои мантиқан дурусти асоснокро пешниҳод карда шаванд.

Асоси методологии таҳқиқотро фаҳмиши ратсионалии фалсафаи амалӣ, таҳлили муқоисавӣ ва истифода аз усулҳои геременевтиқӣ ва умумимантиқӣ ташкил медиҳад. Тавассути усулҳои зикргардида диссертант тавонистааст, ки масъалаҳои гузошташударо ҳалу фасл ва хулосаҳои илман асоснок пешниҳод намояд. Ҳамин аст, ки дар

диссертатсия навгонихо ва қисмати ба ҳимоя пешниҳодшаванда бо мавзуи диссертатсия ва объекту предмет комилан мувофиқат менамоянд.

Чанбаи назариявиву амалӣ ва навоварии кор дар он зоҳир мегардад, ки дар он кӯшиш карда шудааст, то аҳамият ва арзиши масъалаи ташаккули чомеаи иттилоотӣ ва таъмини амнияти иттилоотии Тоҷикистон дар доираи имконоти методологии фалсафаи иҷтимоӣ ҳамчун мавзуи таҳқиқи илмӣ- қарор гирифтааст. Навгонии илмии таҳқиқот пеш аз ҳама дар он зоҳир мешавад, ки:

- раванди ташаккули чомеаи иттилоотӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ва нақши амнияти иттилоотӣ ҳамчун омили муҳими амнияти миллӣ дар рушди чомеаи муосир таҳлил гардидаанд;
- нақши амнияти иттилоотии чомеаи тоҷикистонӣ дар суботи системаи иҷтимоӣ баҳогузорӣ карда шудааст;
- таъсири ташаккул ва оқибатҳои воридшавии технологияи иттилоотӣ ба амнияти иттилоотии чомеаи тоҷикистонӣ асоснок карда шудааст;
- амнияти иттилоотӣ ҳамчун омили афзалиятнок ва муҳимми таъминоти амнияти миллии Тоҷикистон арзёбӣ шуда, таъсири мусбати он ба ташаккули чомеаи шаҳрвандӣ муайян гардидааст;
- самтҳои асосии таъмини устувории системаи амнияти иттилоотӣ ва усулҳои асосии муқовимат ба таҳдиду хатарҳои ба системаи амниятии Ҷумҳурии Тоҷикистон нигаронидашуда ошкор карда шудааст.

Дар раванди таҳқиқи илмӣ иштироки фаъоли диссертант эҳсос мешавад. Мақолаҳои илмӣ, ки дар маҷаллаҳои тақризшаванда оид ба мавзуи таҳқиқотӣ, аз ҷониби диссертант ба чоп расонида шудаанд, инчунин баромад дар конференсияҳои сатҳи гуногун ҷанбаъҳои муҳимтарини диссертатсияро инъикос менамоянд:

I. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандай Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон чоп шудаанд:

[1-М]. Нодирхонов Г.Г. Иттилоот ва гуногуни системаҳои иҷтимоӣ [Матн] / Г.Г. Нодирхонов // Паёми донишоғҳи миллии Тоҷикистон.- Душанбе.- 2019.- №10.- С. 143-147. ISSN 274-1847

[2-М]. Нодирхонов Г.Г. Доир ба амнияти иттилоотӣ [Матн] / Г.Г. Нодирхонов // Ахбори институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон.- Душанбе.-2020. №2.- С. 166-171. ISSN 0235-005X

[3-М]. Нодирхонов Г.Г. Мағҳуми «Субот» ва «Носуботӣ» дар системаҳои иҷтимоии ҷомеа. [Матн] / Г.Г. Нодирхонов, А. И. Муминов // Паёми донишогҳи миллии Тоҷикистон.- Душанбе.- 2020.-№4.- С.140-144. ISSN 2074-1847

[4-М]. Нодирхонов Г.Г. Ҷомеаи иттилоотӣ ва бехатарии он дар таҳқиқоти муҳакқиқони гарбӣ [Матн] / Г.Г. Нодирхонов, А. И. Муминов // Ахбори Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон.- Душанбе.-2021. №1(262).- С. 26-31. ISSN 2076-2569

[5-М]. Нодирхонов Г.Г. Мақоми иттилоот дар система амнияти иттилоотӣ [Матн] / Г.Г. Нодирхонов, А. И. Муминов // Гузоришҳои Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон.- Душанбе.-2021. №2 (014).- С. 132-138. ISSN 2076-2569

II. Мақолаҳо ва фишурдаи интишорот дар маҷмуаҳои дигар:

[6-М]. Нодирхонов Г.Г. Муносабати этикӣ ба бехатарии иттилоотӣ. Ҷаҳонишавӣ ва таҳдидҳои нави замони муосир [Матн] / Г.Г. Нодирхонов // Маводи мизи гирди ҷумҳуриявии илмӣ-назариявӣ (ш. Душанбе, 05 декабря соли 2019).- Душанбе, 2019.- С. 219-228.

[7-М]. Нодирхонов Г.Г. Таъмини бехатарии иттилоотӣ дар шароити ҷаҳонишавӣ [Матн] / Г.Г. Нодирхонов // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодону кормандони ДМТ баҳшида ба ҷашнҳои «5500- солагии Саразми бостонӣ», «700-солагии шоири барҷастаи тоҷик Қамоли Ҳӯҷандӣ» ва «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (2020-2040).- Душанбе, 2020. Ҷ.2.- С .58.

[8-М]. Нодирхонов Г.Г. Назарияи ҷомеаи иттилоотӣ дар раванди таҳаввулот амнияти иттилоотӣ [Матн] / Г.Г. Нодирхонов., Ҷ.Р. Саидова // Маҷмӯаи мақолаҳои конференсияи илмӣ-назариявии байналмилалӣ дар мавзуи «Масоили мубрами илмҳои ҷомеашиносӣ дар замони муосир» Баҳшида ба 30- солагии истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 20-солагии таъсисёбии факултети

фалсафаи ДМТ (ш. Душанбе, 27 октябри соли 2021).- Душанбе, 2021.- С. 384-389.

[9-М]. Нодирхонов Г.Г. Нақши иттилоот дар ҷомеа [Матн] / Г.Г. Нодирхонов // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмию амалий дар мавзуи «Нақши маориф дар мубориза бар зидди экстремизми сиёсӣ ва терроризм» (ш. Душанбе, 22 феврали соли 2022).- Душанбе, 2022.- С. 369-381.

Қисмати асосии диссертатсия, ки дар ду боб бо фарогирии шаш зербоб таҳия гардидааст, пурра ба объект, предмет, ҳадаф ва вазифаҳои гузошташуда мувофиқ мебошанд. Навғониҳои пешниҳодшуда ва нуктаҳои ба ҳимояи пешниҳодшавандай диссертатсия аз мазмуни диссертатсия сарчашма мегиранд. Арзиши назариявии диссертатсияи Нодирхонов Г.Г. аз он иборат аст, ки мавод ва хулосаҳои умумии он фаҳмиши навро оид ба дарки ҷомеаи иттилоотӣ, амниятии иттилоотӣ ва таъмини амниятии он дода, натиҷаҳои ба дастомадаи таҳлилӣ барои бунёд ва рушди ғояҳои илмӣ-назариявии ҷомеаи иттилоотӣ ва дар ин замина таҳқими пояҳои истиқлолият ва бунёди давлати миллӣ мусоидат менамоянд. Илова бар ин, мавод ва натиҷаҳои таҳқиқоти диссертациониро ҳангоми таҳияи концепсияи рушди ҷомеаи иттилоотӣ, татбиқи амалиии тадбирҳо оид ба таъминӣ амниятии иттилоотӣ, омода намудани курси лексияҳо, курсҳои маҳсус ва семинарҳо оид ба фанҳои фалсафаи иҷтимоӣ, сиёсатшиносӣ, сотсиология ва ғ. истифода кардан, муфид ва самаровар ҳастанд.

Хулосаҳои муаллиф ва натиҷаҳои бадастомадаи кори диссертациониро зимни бурдани корҳои тарбиявӣ ва ташвиқотӣ дар самти баланд гардонидани худшиносии миллӣ, эҳтиром ба арзишҳои фарҳанги миллӣ, пешгирий аз хурофот ва таассуботи динӣ ва рушди тафаккури эҷодӣ, устувории соҳти конститутсионӣ, суботи иҷтимоӣ, иқтисодӣ, сиёсӣ ва рушди ҷомеа низ метавон истифода намуд.

Мавзуи таҳқиқгардида, соҳтор ва мазмуни диссертатсия бо шиносномаи ихтисоси 09.00.11- фалсафаи иҷтимоӣ мувофиқ буда, барои «Самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмӣ-техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025», ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ гардидааст, пурра мувофиқат менамояд.

Диссертатсияи Нодирхонов Гулназар Гулбозхонович дар мавзуи «Ташаккули ҷомеаи иттилоотӣ дар Тоҷикистон ва таъмини амниятии он дар шароити таҳавулоти глобалии ҷаҳони муосир (таҳлили иҷтимоӣ-фалсафӣ)» кори анҷомёфтai илмӣ буда, аз рӯйи мазмуну мундариҷа бо ихтисоси 09.00.11- фалсафаи иҷтимоӣ пурра мувофиқат намуда, аз рӯйи

сохтори худ ба талаботи муқаррарнамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон доир ба диссертацияҳои номзадӣ ҷавобгу мебошад ва ҷиҳати дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои фалсафа аз рӯйи ихтисоси 09.00.11- фалсафаи иҷтимоӣ барои ҳимоя дар Шурои диссертационии 6D.KOA-029-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад.

Ҳулосаи мазкур дар маҷлиси васеи Шурои олимони факултети фалсафаи ДМТ 25-уми январи соли 2023 қабул карда шуд.

Дар маҷлис 18 нафар иштирок карданд.

Натиҷаи овоздиҳӣ: тарафдор- 18 нафар; зид - нест, бетараф - нест.
Суратҷаласаи №7
аз 25.01.2023.

Раиси Шурои олимон, д.и.ф., профессор

Махмадизода Н.Д.

Котиби Шурои олимон

Гадоев Н.

Муқарризи холиси якум, дотсент

Сафарализода Х.Қ.

Муқарризи холиси дуюм, и.в. дотсент

Тураев Ф.Р.

Имзои Махмадизода Н.Д., Гадоев Н.,
Сафарализода Х.Қ. ва Тураев Ф.Р.-ро
тасдиқ менамоям:

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои маҳсуси ДМТ Э.Тавқиев



26.01.2023